

TRGOVAČKI SUD, Le Havre

Presuda od 28.I 1964.

Ets A. Ravate c/a Nouvelle Cie
Havraise péninsulaire de navigation /N.C.C.H.A.P./

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - lako lomljivi teret bez ambalaže - Klausula u teretnici umetnuta žigom - Brodar ne odgovara za štetu koju pretrpi lako lomljivi teret bez ambalaže, ako se utvrdi da je teret bio pravilno složen i da je šteta posljedica prirodnog svojstva robe - Pod uvjetom da je roba pravilno složena, treba pretpostavljati da je lom nastao prirodnim svojstvom tereta, ako se radi o velikom postotku oštećenja - Pravovrijedna je klausula u teretnici kojom brodar otklanja svoju odgovornost za štetu na lako lomljivoj robi koja je predana bez ambalaže

Brodar je primio na prijevoz teret eternitskih cijevi. Cijevi nisu bile ambalažirane. Na odredištu je utvrđeno da je od jednoga kupa oštećeno 99,5%, a od drugoga 37,5% cijevi.

Primalac tuži brodara za naknadu štete. U tužbi navodi da se brodar ne može pozivati na prirodno svojstvo robe kao uzrok oštećenja niti na nedostatak ambalaže, jer ova roba može podnositi prijevoz i bez ambalaže ukoliko se pažljivo transportira, te da je običaj da se prevozi i bez ambalaže. Kao dokaz za svoju tvrdnju navodi okolnost da za vrijeme kopnenog prijevoza, prije ukrcaja na brod, teret nije uopće bio oštećen. Brodar da uopće nije vodio brigu o slaganju, te da robu nije uopće osigurao potrebnim sredstvima.

Brodar, naprotiv, iznosi da je šteta nastala kao posljedica krhkosti tereta i okolnosti što nije bila ničim osigurana. U dokaz svoje tvrdnje brodar navodi da je svaka cijev bila jednako oštećena, naime da se isključivo radilo o napuknutim prstenima. U drugoj partiji istoga tereta, koja je u isto vrijeme i s istim brodom bila prevezena, ali koja je bila pravilno osigurana, oštetilo se ukupno 2%. Krkatelju je bilo poznato da se roba mora osigurati, ali je on, unatoč tome, preuzeo na sebe rizik oštećenja, da bi izbjegao trošak ambalaže.

Sud je brodara oslobodio iz ovih bitnih razloga:

Vještak je utvrdio da roba, koliko se moglo opaziti prilikom otvaranja broskog skladišta, nije pokaziva-

la nikakove tragove rasipanja, a kasnije, tokom iskrcaja, ustanovljeno je da je teret bio uredno složen u skladu s običajima u prometu, a da je šteta nastala kao posljedica prirodnog svojstva robe koja nije bila osigurana. Na temelju ovoga sud zaključuje da je brodar pravilno manipulirao robom, i da mu se u tom pogledu ne može ništa prigovoriti. I činjenica da se radi o velikom postotku oštećenja govori za to da je šteta posljedica prirodnog svojstva robe, i da ona, bez odgovarajuće ambalaže, ne može podnijeti ni normalne uvjete transporta. Prema tome su brodarovi prigovori tužbi opravdani. Osim toga u teretnici je žigom otisnuta klauzula "cijevi i ploče bez ambalaže, nezaštićene, ne jamči se za lom". Ovoj klauzuli, obzirom na iznesene okolnosti, sud priznaje potpuni pravni učinak.

/DMF, 1965, str. 47/

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Seine

Presuda od 3.II 1964.

Sté nouvelle industrielle de
chaînes et bijouterie /S.N.I.C.B./
c/a Maison Petit i Sté navale caennaise

Špediter - Brodarova odgovornost - Špediter odgovara svomu komitentu za nestanak robe koja mu je povjerena na otpremu, ako ne dokaže da je roba nestala višom silom, djelima komitenta, ili prirodnim svojstvom - Brodar je odgovoran za nestanak tereta koji je nestao dok se nalazio na njegovom čuvanju - Klauzula kojom brodar otklanja odgovornost za teret iskrčan na obalu, protivno je općem pravu i mora biti prihvaćena od špeditera s kojim je sklopio ugovor o prijevozu

Jedna francuska firma prodala je većem broju trgovaca na malo određenu količinu bižuterije. Budući da je ona tu robu nabavila u Njemačkoj, povjerila je prijevoz od Njemačke do Alžira špediteru. Kako je roba u Alžiru nestala, prodavalac tuži špeditera da mu nadoknadi cijenu robe, troškove prijevoza i izgubljenu dobit. Špediter poziva u spor brodara s kojim je sklopio ugovor o prijevozu, smatrajući njega isključivo odgovornim za gubitak robe.

Špediter na navode tužbe iznosi da je on s te strane sve učinio da roba bude isporučena detaljistima u Alžiru, ali da do toga nije došlo krivnjom samoga tužitelja. On, naime, da je najprije zahtijevao da detaljisti plate prijevozne troškove od Njemačke do Alžira zajedno s carinom, na što oni nisu pristali. Naknadno je tužitelj izmijenio instrukciju, ne zahtijevajući više naknadu troškova od Njemačke do Alžira, već samo